

litet, afstand og tilgængelighed er særligt interessant i et landdistriktsperspektiv.

På Bornholm er landdistriktsperspektivet særdeles relevant, da mere end en fjerdedel af befolkningen bor i et landdistrikt. Dette perspektiv er udgangspunktet for et forskningsprojekt, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet er ved at igangsætte. Projektet skal tage udgangspunkt i den nye organisering og belyse, hvad ændringerne betyder for landdistriktsområderne. Forskningsprojektet vil belyse såvel de demokratiske effekter som de økonomiske og befolkningsmæssige effekter af kommunesammenlægningen i landdistrikterne.

Den fysiske planlægning er en væsentlig ramme for den lokale udvikling. Emnet for regeringens *Landsplanredegørelse 2003* er den regionale balance i Danmark. Det konstateres i forslaget til redegørelsen, at det for udviklingstendenserne i et landdistrikt er afgørende, om dette ligger i oplandet til en stor by, en mellemstor by eller en lille by. De udfordringer, udviklingen indebærer, lægger op til nye samarbejder om fysisk planlægning på tværs af eksisterende administrative skel. Der er behov for nye former for samarbejde på tværs af sektorer, hvis der skal skabes bedre rammer for den regionale decentrale udvikling.

Forslaget til *Landsplanredegørelse* forventes fremlagt til offentlig debat i december 2002, og den endelige redegørelse forventes afgivet til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg i foråret 2003.

6.5 EU

EU's mål 2 program for perioden 2000 til 2006 bidrager til at sætte øget fokus på de regionale rammebetingelser for erhvervslivet. Programmet har særlig præference til små og mellemstore virksomheder. Fra mål 2 programmets start og til dags dato er der udstedt tilsagn for i alt knap 77 mio. kr. til projekter i landkommunerne. Den regionale fordeling af tilsagnene er medtaget i redegørelsens bilag 1. (Ikke optrykt her).

Landbruget indtager en stadig mere multifunktionel rolle i landdistrikterne. Regeringen vil derfor arbejde for at tilskudsordningerne, under det EU medfinansierede *landdistriktsprogram* for perioden 2000-2006, tilpasses til mere helhedsorienterede indsatser, der understøtter en bæredygtig udvikling – både socialt, økonomisk og miljømæssigt. Det sker bl.a. via de såkaldte artikel 33 foranstaltninger, der kan give tilskud til projekter, der fremmer tilpasningen og udvik-

lingen af landdistrikterne – også uden for den egentlige jordbrugssektor.

I 2003 vil der blive foretaget en midtvejsevaluering af landdistriktsprogrammet. På baggrund af Kommissionens meddelelse fra juli 2002 om midtvejsrevision af den fælles landbrugspolitik og de efterfølgende drøftelser i ministerrådet, kan der forventes stadig større fokus på den fælles landdistriktspolitik i de kommende år – politisk, økonomisk og indholdsmæssigt.

Det overordnede mål med Fællesskabsinitiativet *LEADER+* i Danmark er gennem støtte til lokale aktionsgrupper at give mulighed for at arbejde med integrerede og bæredygtige indsatser og derved bidrage til at skabe nye arbejdspladser og sikre landdistrikternes fremtid som levende erhvervsaktive samfund. Indsatsen under *LEADER+* initiativet skal fremme nyskabende ideer og have pilotkarakter.

LEADER+ programmet administreres på det lokale niveau af 12 udvalgte lokale aktionsgrupper, der udgør sammenslutninger af lokale private interesser og offentlige myndigheder. De 12 grupper ligger alle i landets udkantsområder og dækker ¼ af landets areal, men i disse områder bor der kun ca. 13 pct. af landets befolkning.

7. AFSLUTNING

Regeringen har nu fremlagt sin første landdistriktsredegørelse. Udviklingen i landdistrikterne, som den er blevet beskrevet, danner baggrund for bestemmelsen af de udfordringer, som landdistrikterne står over for og som alle aktører har et ansvar for at søge at løse.

Regeringen vil arbejde for, at borgerne får mulighed for at vælge at bo så de kvaliteter vedrørende livsvilkår, som den enkelte lægger størst vægt på bedst muligt opfyldes. Men det er også vigtigt at understrege, at et tilvalg af en boform naturligvis også medfører et fravalg af andre mulige boformer. Fordelene ved at bosætte sig i et landdistrikt eller i en landsby skal med andre ord afvejes med de muligheder, der ligger i at bo tæt i et bymæssigt område. Hovedudfordringen ligger således i at skabe rimeligt balancerede vilkår for befolkningen i de tyndt befolkede områder i forhold til byområderne. I den sammenhæng spiller en lang række faktorer ind, jf. de nævnte indsatsområder. Den økonomiske og erhvervsmæssige udvikling i landdistrikterne og i landkommunerne er blot ét – men et meget af-